केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वितरीत करण्यासाठी 'SNA-SPARSH' समयोचित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण (Real Time System of Integrated Quick Transfers) या पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपध्दतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गंत राज्य संलग्नित योजना [State Linked Schemes (SLSs)] निहाय भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे स्वतंत्र आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्यास मान्यता प्रदान करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा प्रशा-४,

वित्त विभाग, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक:- १० ऑक्टोबर, २०२४

- वाचा :- १) भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली विभाग यांचेकडील कार्यालयीन ज्ञापन No.F.No.1 (27)/PFMS/2020, dated 13/07/2023
  - २) भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली विभाग यांचेकडील कार्यालयीन ज्ञापन No.F.No.1 (27)/PFMS/2020, dated 21/05/2024.
  - ३) संचालनालय, ले. व को. यांचे क्र.संलेवको/सुधारणा /न.क्र. ५२/SNA SPARSH/२०२४-२५,दि.१०.१०.२०२४ चे पत्र.
  - ४) महालेखापाल (ले. व अ.), महाराष्ट्र-१, मुंबई कार्यालयाकडील अनौपचारिक संदर्भ क्र.ख.वि/ चा-१/वित्त विभाग/युओआर-१४६/२०२४-२५/९०९, दि.२४.०९.२०२४.

प्रस्तावना:-

अ) भारत सरकारच्या सर्वसाधारण वित्तीय नियम, २०१७ मधील नियम २३० (७) अन्वये विहीत करण्यात आलेल्या तरतूदीनुसार "निधीचे वेळेत वितरण" (Just In Time Release) हे तत्व शक्य होईल तेवढया प्रमाणात सर्व प्रदानांच्या वितरणासाठी लागू केले जाणे अभिप्रेत आहे. केंद्र शासन आणि राज्य शासन या दोन्ही स्तरांवरील रोख व्यवस्थापनामध्ये (Cash

Management) अधिक परिणामकारकता साध्य करण्यासाठी सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (PFMS), राज्याची एकात्मिक वित्तीय व्यवस्थापन माहिती प्रणाली (State IFMIS) आणि भारतीय रिझर्व्ह बॅकेची ई-कुबेर प्रणाली (e-Kuber) यांच्या एकात्मिक रचनेच्या (Integrated Framework) माध्यमातून केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वितरीत करण्यासाठी 'SNA-SPARSH' (समयोचित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण - Real Time System of Integrated Quick Transfers) ही पर्यायी निधी प्रवाह कार्यपध्यती (Alternative Fund Flow Mechanism) टप्या-टप्याने प्रस्तावित करण्याचा निर्णय भारत सरकारच्या वित्त मंत्रालयाच्या व्यय विभागाच्या सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली विभागाच्या उपरोक्त 'वाचा' मधील अनुक्रमांक १ येथे नमूद दिनांक १३.०७.२०२३ रोजीच्या कार्यालयीन ज्ञापनान्वये घेण्यात आला आहे .

आ) 'SNA-SPARSH' अंतर्गंत अंमलबजावणीसाठी पहिल्या टप्प्यामध्ये ५ योजना आणि १० राज्यांचा समावेश करण्यात आला होता. त्यामध्ये महाराष्ट्राचा समावेश नव्हता. तथापि, भारत सरकारच्या वित्त मंत्रालयाच्या व्यय विभागाच्या सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली उपविभागाच्या उपरोक्त 'वाचा ' मधील अनुक्रमांक २ येथे नमूद दिनांक २१.०५.२०२४ रोजीच्या कार्यालयीन ज्ञापनान्वये 'SNA-SPARSH' अंतर्गंत अतिरिक्त २२ योजना आणि १० राज्ये यांचा नव्याने अंतर्भाव करण्यात आला आहे. नव्याने समाविष्ठ करण्यात आलेल्या १० राज्यांमध्ये महाराष्ट्र राज्याचा देखील समावेश आहे. भारत सरकारच्या वित्त मंत्रालयाच्या व्यय विभागाच्या निर्देशांस अनुसरुन, SNA SPARSH अंतर्गंत केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने राज्य शासनाच्या सबंधित विभागाने भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे राज्य संलग्नित योजना [State Linked Schemes (SLSs)] निहाय स्वतंत्र आहरण खाते (Drawing Account) उघडणे अनिवार्य आहे. त्यासाठी मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

9. भारत सरकारच्या वित्त मंत्रालयाच्या व्यय विभागाच्या सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली विभागाच्या उपरोक्त 'वाचा' मधील अनुक्रमांक २ येथे नमूद दिनांक २१.०५.२०२४ रोजीच्या कार्यालयीन ज्ञापनान्वये घोषीत २७ योजनांपैकी महाराष्ट्रात अंमलबजावणी करण्यात येत असलेल्या २६ केंद्र पुरस्कृत योजनांतर्गंत खालील नमूद एकुण ६९ राज्य संलग्नित योजना [State Linked Schemes (SLSs)] साठी भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे

प्रत्येकी एक स्वतंत्र आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	महाराष्ट्र शासनाच्या विभागाचे नांव	केंद्र पुरस्कृत योजना अनुक्रमांक	सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणालीनुसार केंद्र पुरस्कृत योजनेचे सद्यस्थितीतील	राज्य संलग्नित योजना अनुक्रमांक	राज्य संलग्नित योजनेचा संकेतांक आणि नांव
9	2	3	नांव ४	ч	ફ
1	۲	२	0	9	Ģ
9	उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग	٩	Pradhan mantri Uchhatar Shiksha Abhiyan (PM-USHA)	9	MH34- Rashtriya Uchhtar Shiksha Abhiyan (RUSA)
		7	SBM-RURAL (DWS)	२	MH30 - MH-Swachh Bharat Abhiyan
२	पाणी पुरवटा व स्वच्छता विभाग	3	Jal Jeevan Mission (JJM)/National Rural Drinking Water Mission	Ą	MH399 - MH-National Rural Drinking WaterMission/Jal Jeevan Mission
w	मत्स्य व्यवसाय विभाग	8	Pradhan Mantri Matsya Sampada Yojana (PMMSY)	8	MH420 - MH-Pradhan Mantri Matsya Sampada Yojana(PMMSY)
	कृषि विभाग	कृषि विभाग ५	Rashtriya Krishi Vikas Yojna	ч	MH15 –MH - Pradhan Mantri Krishi Sinchayi Yojana
				Ę	MH16 – MH-Paramparagat Krishi Vikas Yojana
				(9	MH17 - MH-Sub-Missionon Agricultural Mechanisation
8				۷	MH18 - MH-National Project on Management of Soil Health and Fertility
8				8	MH326 - Rashtriya Krushi Vikas Yojana -Agro Forestry
				90	MH85 - MH National Mission For Sustainable Agriculture - Rainfed Area Development Program(1101010275)
				99	MH90 - MH - Rashtriya Krishi Vikas Yojana(RKVY)(1101010023)

			सार्वजनिक वित्तीय		
		केंद्र	व्यवस्थापन	राज्य	
अ.क्र.	महाराष्ट्र	पुरस्कृत	प्रणालीनुसार केंद्र	संलग्नित	राज्य संलग्नित योजनेचा
	शासनाच्या	योजना	पुरस्कृत योजनेचे	योजना	संकेतांक आणि नांव
	विभागाचे नांव	अनुक्रमांक	सद्यस्थितीतील	अनुक्रमांक	
		3	नांव	J	
9	2	3	8	ч	દ્
•	`	•		,	MH10 - Krishonnati Yojana-
			Krishionnati Yojana	9२	National Food and Nutrition Security
				93	MH12 - Krishionnati Yojana- National Mission on Edible Oil-Oilseeds
				98	MH13 - Krishionnati Yojana- Misssion for Integrated Development of Horticulture (MIDH)
		દ્દ		94	MH14 - Krishonnati Yojana- Agriculture Extension
				9६	MH466 - MH-National
				,	Bamboo Mission (4138)
				90	MH80 - Krishonnati Yojana National Food Security
					Mission (NFSM)-
					Commercial Crops (Cotton
					and Sugarcane)
				9८	MH84 - Krishonnati Yojana - Seed
			National	98	MH451 - MH-National
			Livestock	' '	Livestock Mission(NLM)
		च 	Mission &	२०	MH547 - National Livestock Mission 50
	पशु संवर्धन		Livestock	29	MH548 - National Livestock Mission 100
y	-		Census		
,	दुग्धव्यवसाय विभाग		Livestock Census and Integrated Sample Survey	२२	MH431 - MH- Integrated Sample Survey Scheme (9978)
				२३	MH446 - MH-Livestock Census (9978)
				28	MH534 - MH- Integrated Sample Survey Scheme (ISS)
દ્દ	अन्न नागरी		Assistance to		MH505 - MH-Revision of
	पुरवठा व ग्राहक		States	રપ	norms for Central Assistance Released to States/UTs for
		9	Agencies for		meeting expenditure on intra-
			_		state movement handling of
	संरक्षण		Intra-State		food grains and FPS dealers

			सार्वजनिक वित्तीय		
	महाराष्ट्र	केंद्र	व्यवस्थापन	राज्य	
अ.क्र.	शासनाच्या	पुरस्कृत	प्रणालीनुसार केंद्र	संलग्नित	राज्य संलग्नित योजनेचा
91.57	विभागाचे नांव	योजना	पुरस्कृत योजनेचे	योजना	संकेतांक आणि नांव
		अनुक्रमांक	सद्यस्थितीतील	अनुक्रमांक	
			नांव		
9	?	3	8	ч	&
	विभाग		Movement of		margin under NFSA-4048
			Food grains		
			and FPS		
			Dealers Margin		
			under NFSA		
(9	कृषि विभाग	90	PM Formalization of Micro Food Processing Enterprises Scheme (PM FME)	२६	MH423 - MH- PM Formalization of Micro Food Processing Enterprises I (PM- FME)
۷	सार्वजनिक आरोग्य	99	Pradhan Mantri Ayushman Bharat Health Infrastructure Mission (PM ABHIM)	રહ	MH438 - MH –PM –ABHIM (Pradhan Mantri Ayushman Bharat Health Infrastructure Mission)
	विभाग	9२	Ayushman Bharat - Pradhan Mantri Jan Arogya Yojana (PMJAY)	२८	Ayushman Bharat - Pradhan Mantri Jan Arogya Yojana (PMJAY) Newly Launched Scheme will be directly rolled out in SNA SPARSH.
				२९	MH123 - MH - Amrut Mission (Urban Rejuvenation Mission)(1111100038)
	नगर विकास	93	AMRUT (Atal Mission for Rejuvenation	30	MH536 - MH-Atal Mission For Rejuvenation And Urban Transformation
8	विभाग		and Urban Transformation)	39	MH559 - SNA MUDMD (A&OE) AMRUT 2.0
				32	MH570 - SNA MUDMD (GIS Based master plan) Amrut 2.0
		98	Swachh Bharat Mission (SBM)	33	MH24 - MH-Swachh Bharat Mission (URBAN)

			सार्वजनिक वित्तीय		
		केंद्र	व्यवस्थापन	राज्य	
	महाराष्ट्र	पुरस्कृत	प्रणालीनुसार केंद्र	संलग्नित	राज्य संलग्नित योजनेचा
अ.क्र.	शासनाच्या	योजना	पुरस्कृत योजनेचे	योजना	संकेतांक आणि नांव
	विभागाचे नांव	अनुक्रमांक	सद्यस्थितीतील	अनुक्रमांक	VIANUA OILI IIA
		เดเวูสภาเนา	संधारयताताल नांव	о уулчил	
		•			
9	२	3	8	ч	Ę
			– Urban	38	MH563 -
				40	IHHL/CT/PT/Aspiration Toilets
				21.	MH564 - MH-Used Water
				34	Management(UWM)
				3६	MH565 - MH-Solid Waste
				, ,	Management (SWM) MH566 - MH-IEC &
				30	Behaviour Change
				4.5	(IEC&BC)
					MH567 - MH-Capacity
				36	Building Skill
				,	Development& Knowledge
			Other Items Of		Management
90	गृहनिर्माण विभाग	94	State/UT	30	MH38 - MH - State And UT
90			Component-	38	Grants Under PMAY (URBAN)
	0.0		PMAY Urban		(CRB/III)
99	विधी व न्याय	9६	Infrastructure Facilities for	80	MH273 - MH - Infrastructure
''	विभाग	19	Judiciary	0.5	Facilities to Judiciary (9174)
				४१	MH267 -MH-RSETI (DAY
	ग्रामविकास व पंचायत राज विभाग	90	National Rural Livelihood Mission	0 1	NRLM 9181)
				४२	MH268 - MH - DDU-GKY
					(DAY NRLM 9181) MH275 - MH- NRETP
				83	(DAY-NRLM 9181)
				88	MH276 - MH-MKSP (DAY
					NRLM 9181)
				४५	MH28 - MH-National Rural Livelihood Mission CASP
97					(MSRLM)
				४६	MH277 - MH-SVEP (DAY
					NRLM 9181)
			Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Program	80	MH328 - MH- Mahatma
					Gandhi National Rural
					Employment Guarantee Scheme (9219)
					MH460 - MH- Maharashtra
				४८	State-Society for Social Audit
			Fiogralli		and Transparency

			सार्वजनिक वित्तीय		
	~~1121-115-1~~	केंद्र	व्यवस्थापन	राज्य	
27.75	महाराष्ट्र सामग्रहण	पुरस्कृत	प्रणालीनुसार केंद्र	संलग्नित	राज्य संलग्नित योजनेचा
अ.क्र.	शासनाच्या	योजना	पुरस्कृत योजनेचे	योजना	संकेतांक आणि नांव
	विभागाचे नांव	अनुक्रमांक	सद्यस्थितीतील	अनुक्रमांक	
			नांव		
٩	२	ş	8	ч	Ę
				४९	MH539 - MGNREGSSFA Administrative Fund
				40	MH540 - MGNREGS CFP
				५१	MH541 - MGNREGS UNNATI
			Pradhan Mantri	५२	MH29 - MH-Pradhan Mantri Gramin Sarak Yojana (PMGSY)
		१९	Gram Sadak Yojna	५३	MH403 - Road Connectivity Project for Left Wing Extremism Affected Area (RCPLWEA)
		٠ 9	Pradhan Mantri Awas Yojna (PMAY) – Rural	५४	MH269 - MH - Pradhan Mantri Awas Yojana Gramin (TSP)
93	शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग	२9	PM Schools for Rising India (PM SHRI)	५५	MH549 - PM SHRI (PM School for Rising India)
98	जलसंपदा विभाग	~~۲~~	PMKSY- Accelerated Irrigation Benefit Programme And National /Special Projects	~~પ~~ ૃદ્ધ	MH485 - MH- PMKSY Accelerated Irrigation Benefit Programme and National / Special Projects (3993)
		₩ P	PMKSY- Command Area Development and Water Management	५७	MH486 - MH- PMKSY Command Area Development and Water Management (3994)
૧५	गृह विभाग	गृह विभाग २४	Modernisation of Police Forces	4८	MH434 - MH - Security related expenditure in naxal affected area (3194)
				५९	MH435 - MH -Special Infrastructure Scheme
				६०	MH439 - MH - Modernisation Of Police

			सार्वजनिक वित्तीय		
	ਸਟਾਗਨਟ	केंद्र	व्यवस्थापन	राज्य	
अ.क्र.	महाराष्ट्र शासनाच्या	पुरस्कृत	प्रणालीनुसार केंद्र	संलग्नित	राज्य संलग्नित योजनेचा
ज.я/.	विभागाचे नांव	योजना	पुरस्कृत योजनेचे	योजना	संकेतांक आणि नांव
	। विभागाय गाय	अनुक्रमांक	सद्यस्थितीतील	अनुक्रमांक	
			नांव		
9	२	3	8	4	æ
					Forces [3194]
					MH440 - MH - Special
				६ 9	Central Assistance Scheme (3194)
					MH553 - Special
				६२	Infrastructure Scheme for LWE and SRE- Left Wing
					Extremism Extremism
				C O	MH557 - National
				 \$3	cybercrime helpline Number1930
					MH468 - MH-Shakti Sadan (Swadhar & Ujjwala) -3980
		ाहिला व लविकास विभाग २५	Mission Shakti *SAMARTHYA (Shakti Sadan, (Swadhar, Ujjawala, Widow Home) *Shakhi Niwas *Palna *Naional Hub for Women Empowerment Gender Budgeting Research Skilling Training Media etc)	६४	
				દ્દપ	MH469 - MH-Sakhi Niwas
					(Working Women Hostel)
				६६	MH528 - MH-Palana
9६	बालविकास विभाग			६્७	MH573 - MH State Hub for Empowerment of Women
90	सार्वजनिक आरोग्य विभाग		Mission Shakti PMMVY	६८	MH433 - MH- PMMVY - PM (3980)
9८	मृद व जलसंधारण विभाग	२६	Pradhan Mantri Krishi Sinchai Yojna (Watershed Development Component)	६९	MH295 - MH - Pradhan Mantri Krishi Sinchai Yojana (PMKSY-WDC)(Erstwhile IWMP)

- २. संबंधित प्रशासकीय विभागांनी सक्षम स्तरावर मान्यता घेऊन उपरोल्लेखित तक्यातील तपशिलाप्रमाणे विभागांतर्गंत अंमलबजावणी करण्यात येत असलेल्या केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या अनुषंगाने राज्य संलग्नित योजना [State Linked Schemes (SLSs)] निहाय भारतीय रिझर्व्ह बँक येथे प्रत्येकी एक स्वतंत्र आहरण खाते (Drawing Account) उघडण्याची कार्यवाही तात्काळ करावी.
- 3. यासाठी संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी आवश्यक ते सहकार्य आणि मार्गदर्शन संबंधित प्रशासकीय विभागांना उपलब्ध करुन द्यावे. तसेच भारतीय रिझर्व्ह बँक यांचेबरोबर योग्य तो समन्वय ठेऊन प्रस्तुत प्रक्रिया तत्परतेने पूर्ण केली जाईल हे देखील सुनिश्चित करावे.
- **४.** सदर शासन निर्णय महालेखापाल (ले. व अ.), महाराष्ट्र-१, मुंबई कार्यालयाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.ख.वि/चा-१/वित्त विभाग/युओआर-१४६/२०२४-२५/९०९, दि.२४.०९.२०२४ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२४१०१०१५४६५२९१०५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ. राजेंद्र गाडेकर) उप सचिव, वित्त विभाग

प्रति,

- १. मा.राज्यपाल यांचे सचिव,
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
- ३. मा.उप मुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव
- ४. मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव
- ५. सर्व मा.मंत्री व मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,मुंबई.
- ७. सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधान परिषद व संसद सदस्य.
- ८. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव.
- ९. सर्व अप्पर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग
- १०. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व विभाग प्रमुख / प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख / कार्यालय प्रमुख
- ११. प्रबंधक, (मूळ शाखा), उच्च न्यायालय, मुंबई

- १२. प्रबंधक, (अपील शाखा) उच्च न्यायालय, मुंबई
- १३. प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)- १, महाराष्ट्र, मुंबई
- १४. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई
- १५. प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर
- १६. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर
- १७. आयुक्त, आयकर (TDS) चर्नीरोड, मुंबई ४००००२
- १८.आयुक्त, आयकर (TDS) सिव्हील लाईन*, नागपूर ४४४००१
- १९. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
- २०. सचिव, महाराष्ट्र विधीमंडळ सचिवालय, मुंबई
- २१. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांचे कार्यालय, मुंबई
- २२. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई
- २३. मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- २४. विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली
- २५. सर्व विभागीय आयुक्त
- २६. सर्व जिल्हाधिकारी
- २७. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
- २८.संचालक , लेखा व कोषागारे,महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- २९. अधिदान व लेखा अधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई
- ३०. सह संचालक, लेखा व कोषागारे,कोकण/पुणे/ नाशिक/छत्रपती संभाजीनगर/ अमरावती/नागपूर
- ३१. संचालक, स्थानिक निधी लेखापरिक्षा संचालनालय, नवी मुंबई
- ३२. सह संचालक,स्थानिक निधी लेखा मुंबई/पुणे/नाशिक/छत्रपती संभाजीनगर / अमरावती/नागपूर
- ३३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- ३४. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने
- ३५. निवड नस्ती/ कोषा प्रशा-४